

characterized by political engagement of church structures, their explicit or implicit service for forces aimed the disintegration of Ukraine and the destruction of its state integrity. Thus, it is explicated the effective potencies of tolerance related to humanistic features of ethno-confessional relations, but also intolerance to clearly inhumane, destructive aspects of politically exposed church structures such as, for example, the Moscow Patriarchate and its Ukrainian "satellite".

Keywords: tolerance, ethnical and confessional relations, identity, Lviv region, religiosity.

Надійшла до редакції 31.03.2016 р.

УДК 316.334.22(07)

© Тетяна Медіна
© Кароліна Мельничук
(Чернівці)

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВИЩА ЖІНКИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ПРОБЛЕМАТИКА ТА МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ

Соціальне становище сучасної жінки зазнає змін: юридично узаконена рівність чоловіків і жінок; зменшується економічна залежність жінок від чоловіків; трансформуються соціальні ролі жінок у бік збільшення їх незалежності. Але в Україні наявна дискримінація в економічній, політичній, адміністративній галузях, поширення гендерних стереотипів у ЗМІ. Законодавче закріплення гендерної рівності в Україні відповідає міжнародним стандартам, але міжнародні зобов'язання не виконуються.

Зокрема, існують декілька видів дискримінації жінок у сфері зайнятості: в оплаті праці, при влаштуванні на роботу, при скороченні персоналу, при просуванні на посадах, у підвищенні кваліфікації. Нерівність позицій жінок та чоловіків на ринку праці призвела до фемінізації бідності. Жінки складають більшість серед соціально-незахищених категорій громадян. Низький рівень оплати праці притаманний для тих сфер, де традиційно працюють жінки (легкої промисловості, освіти, медицини, культури та сфери послуг).

Основними заходами з ліквідації гендерної нерівності є: розробка механізмів забезпечення контролю за дотриманням законодавства; боротьба з гендерними стереотипами; впровадження соціальної політики, що відповідає за гендерну рівність.

Українське суспільство впевнено рухається до європейських стандартів, проте деякі аспекти нашого законодавства потребують корегування.

Ключові слова: соціальний статус та роль, гендерна нерівність, соціальний захист, соціальна політика, гендерна дискримінація.

Становище та роль жінки в суспільстві – одне з одвічних питань. Історично склалося, що жінки мають значно менше можливостей, ніж чоловіки, для вияву своїх здібностей і для самореалізації. Поширеною є думка про те, що жінка може реалізуватись як особистість лише у материнстві та сімейному житті, відкидаючи професійне зростання, громадсько-політичну та суспільну діяльність. Суспільством нав'язується думка про ідеальний образ жінки в сім'ї, її поведінку, змушуючи жінку пристосовуватися до родинного життя. Незважаючи на міжнародні та вітчизняні нормативно-правові акти щодо рівності між чоловіками та жінками, особливо Конвенцію ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», українське суспільство залишається гендерно нерівним. Саме тому дослідження найважливіших аспектів соціального захисту жінок в Україні є актуальною проблемою.

Питаннями дослідження особливостей становища жінки в сучасному українському суспільстві, її проблематики та соціальної політики у плані гендерної нерівності займалися такі вітчизняні науковці, як О.Здравомислова, К.Левченко, Ю.Галусян, Т.Марценюк, Н.Лавриненко та

ін. В їх працях здійснено поглиблений аналіз гендерної стратифікації в українському суспільстві, визначено гендерний розрив та напрями прояви гендерної дискримінації.

Метою даного дослідження є аналіз особливостей соціального становища українських жінок та пошук шляхів їх соціального захисту.

Для повноцінної реалізації означеної мети необхідно виконати такі **завдання**:

1. Розкрити соціальний статус та роль сучасної української жінки, її місце у суспільстві.
2. Проаналізувати основні напрями соціального захисту жінок.
3. Визначити можливі шляхи ліквідації гендерної дискримінації в Україні.

Особливістю сучасного суспільства є трансформація всіх сфер життя: економічної, політичної, побутової, культурної, правової і т.д. Не є винятком те, що соціальне становище сучасної жінки так само зазнає змін. Суспільство юридично оформило і узаконило рівність чоловіків і жінок, постійно прагне закріпити і розвинути його. Поступово зникає головна причина, яка тримала жінку в підпорядкуванні чоловікові, – економічна залежність. Найчастіше сучасна жінка заробляє стільки ж, а то й більше, ніж чоловік; чоловік більше не є основним годувальником, в цьому плані часто внесок обох подружжів однаковий. Разом з цим, про існування гендерної рівності говорити надто рано. Зокрема, в Україні чоловіки заробляють на 35% більше, ніж жінки. Хоча жінки становлять 54% населення країни, 70% героїв матеріалів у ЗМІ – чоловіки [7, с. 18-19]. За рівнем представництва жінок у парламенті Україна посідає 107-е місце у світі, на міністерських посадах – 68-е місце. Серед депутатів Верховної ради жінки становлять 12,1% (51 жінка з 422 осіб) [1], 2 жінки обіймають міністерські посади [9]. Втім, до світової практики ще далеко – в середньому в парламентах світу 22% жінок, а в Європі цей показник сягає 25%. Проте, зростання частки жінок у парламенті в значній мірі забезпечене не зростанням бажання жінок керувати країною та приймати рішення державного характеру, а збільшенням потреби у представництві жінок серед перших облич політичних сил для усвідомлення виборцями дотримання принципів «гендерної рівності» з боку партій.

Отже, в сучасній Україні коло соціальних ролей жіночої статі не обмежується сімейними обов'язками та здійсненням репродуктивної функції. Тобто зміни свідчать про розширення меж традиційних стереотипних жіночих ролей і вихід у сферу роботи і суспільно-політичного життя. Тим не менш, у сучасному суспільстві щодо соціальної ролі жінки продовжують співіснувати два підходи. Перший – патріархальний, що наполягає на підлеглому становищі жінки, обмежує сферу її діяльності домом і родиною, зберігає жорсткий ієрархічний поділ чоловічих і жіночих ролей. Другий – егалітарний, тобто такий, що утверджує рівні права і можливості життєвого вибору для жінок і чоловіків. Він також означає, що родина, діти не повинні асоціюватися тільки з жінкою, а кар'єра – тільки з чоловіком [2].

Останнім часом все більше набуває популярності егалітарна сім'я, яка заснована на розподілі ролей відповідно до особистих якостей і здібностей подружжя, на участі кожного в ухваленні рішень. У такій сім'ї виховання дітей ґрунтується на переконанні, а не на примусі. Егалітарну сім'ю часто називають демократичною, маючи на увазі розподіл влади.

Рівноправне становище жінок в суспільстві істотно змінює традиційні уявлення про такі риси, як жіночність та мужність. Жінці-лідери тепер більше притаманні моделі поведінки, які раніше закріплялись за чоловіками, наприклад: незалежність, здатність приймати самостійні рішення і відстоювати свою думку.

Серед усіх країн світу рівень освіченості українських жінок визнаний як дуже високий, його індекс становить – 1,000 (максимальне значення), хоча, наприклад, у Польщі він дорівнює 0,998. Також відносно задовільний стан справ з участю українських жінок в економіці та бізнесі – 0,743 (Польща – 0,673), і це вище, ніж середньостатистичний світовий – 0,601 [5].

Висока економічна активність жінок є результатом бажання бути фінансово незалежними від чоловіків та якомога краще матеріально забезпечити власних дітей за умови скрутного фінансового становища у сім'ї.

Отже, можна сказати, що сучасна українська жінка визнає необхідність поєднання різних соціальних ролей – це не лише активна учасниця трудового і суспільного життя, але й

господиня дому, матір, дружина. Конкретний вибір життєвого шляху жінка робить сама відповідно зі своїми особистісними якостями, смаками, вподобаннями, обставинами життя.

Незважаючи на значні прогресивні зміни соціального становища жінки у суспільстві та впровадження на державному рівні ідеї про гендерну рівність між чоловіками та жінками, українське суспільство залишається гендерно нерівним. Гендерна рівність не зводиться й не може зводитися до уподібнення жінки до чоловіка. Вона передбачає рівність жінок і чоловіків у можливостях і правах, визначає соціальні можливості обох статей в освіті, професійній діяльності, доступі до влади, сімейній ролі, репродуктивній поведінці [4, с. 124-125].

Міжнародна спільнота постійно здійснює моніторинг стану справ із забезпеченням рівних прав і можливостей. Питання гендерної рівності включено до низки провідних міжнародних звітів, що свідчить про важливість цінності гендерної рівності. Зокрема, Індекс із гендерної рівності (Gender Equality Index) – один із важливих компонентів щорічного міжнародного Звіту із людського розвитку Програми розвитку ООН (UNDP Human Development Report). Станом на 2014 р. Україна посідає 83 місце за рівнем розвитку людського потенціалу [3, с. 23].

У міжнародному звіті Рівня свободи у світі (Freedom in the World, Freedom House) також є розділ про «особисту автономію та індивідуальні права». Будучи в 2014 р. «частково вільною» країною із значенням 3,5 (із максимальних 7), Україна стикається із такими проблемами стосовно забезпечення гендерної рівності: «Гендерна дискримінація забороняється відповідно до конституції, але урядовці демонструють мало інтересу чи розуміння проблеми. Правозахисні організації скаржаться, що роботодавці відкрито дискримінують за ознаками статі, зовнішності та віку. Торгівля жінками за кордоном з метою проституції залишається серйозною проблемою [11]».

У Звіті із глобального гендерного розриву 2014 р. (Global Gender Gap Report 2014), що готується Світовим економічним форумом (World Economic Forum), вимірюється величина гендерного розриву (gender gap) у чотирьох важливих сферах нерівності між чоловіками та жінками: економічна участь, рівень освіти, політичне представництво та сфера здоров'я. У 2014 році Україна посідала 56 місце із 142 досліджуваних країн (чим вища позиція в списку, тим більше країна наближена до гендерної рівності) (див. табл. 1 [10]).

Дані Звіту з глобального гендерного розриву 2014 р. для України

Таблиця 1

Характеристика	Україна
Місце (серед 142 досліджуваних країн)	56
Загальне значення індексу з глобального гендерного розриву (0,00 – нерівність, 1,00 – рівність)	0,706
Економічна участь (місце /значення)	31 / 0,748
Рівень освіти (місце /значення)	29 / 1,000
Політичне представництво (місце/значення)	105 / 0,101
Сфера здоров'я (місце /значення)	74 / 0,973

Україна ратифікувала низку відповідних міжнародних угод, що частково відображено в національних і регіональних програмах із гендерної рівності. До нормативно-правових актів наднаціонального рівня доцільно віднести, передусім, Загальну декларацію прав людини, прийняту Генеральною Асамблеєю ООН 10 грудня 1948 р., Конвенцію ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», яка була ратифікована Україною 12 березня 1980 р. [8]. Відповідно до Цілей Розвитку Тисячоліття, визначених на Самміті Тисячоліття ООН у вересні 2000 р., які є обов'язковими до виконання до 2015 р., Україна серед шести своїх цілей визначила також «забезпечення гендерної рівності». У рамках цієї цілі Завданням № 1 є до 2015 р. «Забезпечити гендерне співвідношення на рівні не менше 30 до 70 тисі чи іншої статі у представницьких органах влади та вищих щаблях виконавчої влади», а Завданням № 2 «Скоротити наполовину розрив у доходах жінок і чоловіків» до 2015 р. Перераховані цілі мають на меті забезпечити гендерну рівність у політичній сфері та на ринку праці в Україні.

Тобто, Україна позначила дві конкретні проблеми у сфері гендерних відносин і визначила конкретні показники для їх розв'язання. Окреме питання – виконання міжнародних зобов'язань, яке залишається актуальним [3, с. 23].

У сучасній Україні правам жінок приділяється значно більше уваги, але все одно ще є певні питання, які необхідно вирішити. Основний Закон держави – Конституція - містить норми, які дають певні гарантії жінкам. Так, ст. 24 Конституція України зазначає: громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками [6, с. 18].

Рівність прав жінки й чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти та професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною та моральною підтримкою материнства та дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам та матерям.

Важливим є те, що Україна ратифікувала Конвенцію ООН “Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок”. Але фактично законодавство України обходить рекомендації Конвенції ООН [7, с. 18].

Розрізняють декілька видів дискримінації статей у сфері зайнятості: в оплаті праці, при влаштуванні на роботу, при скороченні персоналу, при просуванні на посадах, у підвищенні кваліфікації. Патріархальний суспільний устрій сформував стереотип нормального сприйняття ситуації, коли в жінки немає роботи. Упереджене ставлення до можливостей жінок працювати та здійснювати кар'єру легко виправдовується завдяки дуже поширеному переконанню, що кожна жінка – це насамперед матір, людська істота, яка задля соціальної самореалізації повинна мати дітей. Усі інші соціальні ролі – другорядні.

Нерівність позицій жінок та чоловіків на ринку праці призвела до фемінізації бідності. Жінки складають більшість серед найбільш соціально-незахищених категорій громадян: пенсіонери, безробітні, працюючі у бюджетній сфері. Скрутне матеріальне становище нерідко штовхає жінок на заробітчанство за кордоном.

Поширена з боку роботодавців дискримінація жінок в процесі найму обмежує їх можливості влаштуватися на роботу, в тому числі на високооплачувані та престижні посади. Роботодавці, як в приватному, так і в державному секторах, регулярно підкреслюють бажану стать працівника та використовують інформацію про сімейні обставини. Вік і зовнішність теж можуть стати перепоною, навіть якщо жінки повністю відповідають посаді з професійної точки зору. Суттєвою проблемою, яка виникає у зв'язку з реалізацією жінкою її біологічної функції материнства, є забезпечення жінці-матері гарантій від звільнення з роботи чи працевлаштування на підставі вагітності або відпустки через вагітність і пологи.

В економіці України спостерігається тенденція, згідно з якою найбільш низький рівень оплати праці є саме в тих сферах, де традиційно працюють жінки: легкій промисловості, освіті, медицині, культурі і сфері послуг. Низька заробітна плата у жінок часто не розглядається як серйозна проблема, оскільки передбачається, що більшість жінок мають доступ до інших джерел ресурсів через подружжя, інших членів своїх сімей.

У цій ситуації варто згадати і поширений стереотип про те, що жінка, котра отримує хорошу заробітну платню і прагне до кар'єрного росту, або не має особистого життя і дітей, а якщо й має, то не виконує на належному рівні функцій матері і берегині.

У бізнесовій сфері жінок-підприємців небагато, значно менше, ніж чоловіків. Їх доступ до фінансових і матеріальних ресурсів утруднений внаслідок нерівних стартових умов. Найвірогідніший «донор» робочих місць для жінок – сфера малого бізнесу, але його розвиток гальмують недосконале законодавство, правова та соціальна незахищеність [6, с. 19].

В освітній сфері належить внести чимало змін до навчальних програм, які мають сьогодні тенденційний в гендерному розумінні характер. Це призводить до закріплення традиційних функцій жінок і чоловіків, виключає для жінок можливість бути рівними партнерами в суспільстві.

Одна з болючих проблем української жінки – насилля щодо неї. Воно є одним із ключових соціальних механізмів, внаслідок якого жінки опиняються в підлеглому становищі порівняно з чоловіками. Зростання такого насилля є глобальною проблемою. За офіційними даними Світового банку, понад 700 мільйонів жінок у світі нині потерпають від домашнього насилля. Приблизно половина населення України потерпала від насильства в сім'ї впродовж свого життя, причому 30% зазнавали насильства у дитячому віці. Жінки частіше стикаються з насильством у сім'ї в дорослому віці.

Проте, зараз в Україні існують закони, що захищають права потерпілих від насильства в сім'ї. Перш за все, це Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» та Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за вчинення насильства в сім'ї або невиконання захисного припису». Крім того, наша держава ратифікувала ряд міжнародних документів з даної проблематики: Міжнародний пакт про громадянські та політичні права; Міжнародна конвенція про економічні, соціальні та культурні права; Конвенція ООН про викорінення всіх форм дискримінації щодо жінок та Факультативний Протокол до неї; Конвенція ООН проти тортур та інших форм жорстокого, нелюдського чи принижуючого поведіння або покарання [3, с. 26].

Отже, незважаючи на нормативно-правові акти державного та міжнародного рівнів, ратифіковані в Україні, в державі й досі активно процвітає гендерна дискримінація жінок у різних сферах життя.

Для того, щоб ліквідувати соціальну нерівність між статями, потрібно: по-перше, змінити нормативно-правову базу, розробити дієві механізми забезпечення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав жінок; по-друге, поступово змінити ті стереотипи та уявлення про жінок, які історично склалися; по-третє, потрібно оновити та прогресувати ті аспекти соціальної політики, які відповідають за гендерну рівність жінки в українському суспільстві.

Основними напрямками соціальної роботи і соціального захисту жінок можна вважати такі:

1. Розробка законодавчих і нормативно-правових актів відповідно до міжнародних документів ООН і Ради Європи.
2. Профорієнтація, працевлаштування і професійна перепідготовка.
3. Створення спеціальних закладів, установ, реалізація форм і методів соціальної і соціально-психологічної реабілітації жінок.
4. Створення навчальних матеріалів, видань, інформаційної літератури щодо захисту прав жінок, діяльність ЗМІ у сфері висвітлення гендерних питань.
5. Культурно-просвітницька робота, спортивно-оздоровча діяльність, поліпшення фінансового становища.
6. Здійснення наукових досліджень.
7. Проведення семінарів, курсів, тренінгів з питань захисту прав жінок.
8. Співпраця державних і недержавних організацій та установ [6, с. 127].

Висновок. Отже, українське суспільство стало на шляху нових демократичних перетворень. Держава впевненим кроком рухається вперед, до європейських стандартів, проте деякі аспекти законодавства у сфері соціальної політики та захисту жінок потребують корегування.

Література

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-портал [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/pls/site2/p_deputat_list
2. Історія сучасного світу: історія гендерного питання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.history.vn.ua/book/suchasnogo/13.html>

3. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів / Т. Марценюк – К., 2014. – 65 с.
4. Пірог Л.А. Гендерні особливості соціального захисту населення / Л. А. Пірог // Актуальні проблеми філософії та соціології. - 2015. - Вип. 6. - С. 124-127.
5. Поліщук Н. Аналіз гендерного індексу, роль жінок в Україні та світі (сучасний стан та динаміка процесів) [Електронний ресурс] / Н. Поліщук – Режим доступу: <http://infolight.org.ua/content/analiz-gendernogo-indeksu-rol-zhinok-v-ukrayini-ta-sviti-suchasniy-stand-ta-dinamika-procesiv>
6. Резнік Г.О. Становище жінки в Українському суспільстві / Г.О.Резнік // Право. – 2001. – № 8. – С. 16-19.
7. Світ у нерівностях // Я: Гендер і чоловіки. – 2015. - № 3 (39). - С. 18-19.
8. Статус жінки в суспільстві як дзеркало його цивілізованості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.belozerka.just.ks.ua/katalog-poslug-gromadyanam/status-zhinki-v-suspilstvi-yak-dzerkalo-yogo-tsvivilizovanosti.html>
9. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish>
10. The Global Gender Gap Report 2014. – Geneva: World Economic Forum, 2014. – P. 358. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/GGGR14/GGGR_CompleteReport_2014.pdf
11. Freedom in the World 2014. Freedom House, about Ukraine. - Режим доступу: <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/ukraine-0#.U9tj6PmSwbQ>

Literatura

1. Verhovna Rada Ukrayiny: Oficijny`j veb-portal [Elektronny`j resurs] // Oficijny`j portal Verhovnoyi Rady` Ukrayiny`. – Rezhym`m dostupu: http://www.rada.gov.ua/pls/site2/p_deputat_list
2. Istoriia suchasnoho svitu: istoriia hendernoho pytannia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.history.vn.ua/book/suchasnogo/13.html>
3. Martseniuk T. Henderna rivnist i nedyskryminatsiia: posibnyk dlia ekspertiv i ekspertok analitychnykh tsentriv / T. Martseniuk – К., 2014. – 65 с.
4. Piroh L.A. Henderni osoblyvosti sotsialnoho zakhystu naseleння / L. A. Piroh // Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii. - 2015. - Vyp. 6. - S. 124-127.
5. Polishchuk N. Analiz hendernoho indeksu, rol zhinok v Ukraini ta sviti (suchasni stan ta dynamika protsesiv) [Elektronnyi resurs] / N. Polishchuk – Rezhym dostupu: <http://infolight.org.ua/content/analiz-gendernogo-indeksu-rol-zhinok-v-ukrayini-ta-sviti-suchasniy-stand-ta-dinamika-procesiv>
6. Reznik H.O. Stanovyshche zhinky v Ukrainkomu suspilstvi / H.O.Reznik // Pravo. – 2001. – № 8. – С. 16-19.
7. Svit u nerivnostiakh // Ya: Hender i choloviky. – 2015. - № 3 (39). - S. 18-19.
8. Status zhinky v suspilstvi yak dzerkalo yoho tsvivilizovanosti [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.belozerka.just.ks.ua/katalog-poslug-gromadyanam/status-zhinki-v-suspilstvi-yak-dzerkalo-yogo-tsvivilizovanosti.html>
9. Uriadovi portal: yedyni veb-portal orhaniv vykonavchoi vlady Ukrainy [Elektronnyi resurs] // Uriadovi portal. – Rezhym dostupu: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish>
10. The Global Gender Gap Report 2014. – Geneva: World Economic Forum, 2014. – P. 358. – Rezhym dostupu: http://www3.weforum.org/docs/GGGR14/GGGR_CompleteReport_2014.pdf
11. Freedom in the World 2014. Freedom House, about Ukraine. - Rezhym dostupu: <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/ukraine-0#.U9tj6PmSwbQ>

Tatiana Medina, Melnychuk Carolina

Features present situation women in ukrainian society: problems and methods of solution

Social status of a modern woman is changing, equality of men and women has been legalized, economic dependence of women on men is decreasing, and women are becoming more independent. But discrimination in economic, political, and administrative fields is apparent in Ukraine, as is spreading of gender stereotypes in mass media. Legislative consolidation of gender equality in Ukraine conforms to the international standards but international obligations are not carried out.

In particular, there are several kinds of women's discrimination in employment sector. They are salaries, placement, downsizing, promotions, and advanced training. Inequality of men and women on the job market has led feminization of poverty. Women take a bigger share among socially disadvantaged categories of citizens. Low salaries are typical for spheres where traditionally mostly women are employed (consumer goods manufacturing, education, healthcare, culture, and service industry).

The main measures to eliminate gender inequality are the following: developing mechanisms of providing law enforcement control, fighting gender stereotypes, introduction of social policy responsible for gender equality.

Ukrainian society is confidently moving towards European standards but some aspects of our legislation need adjustments.

Key words: social status and role, gender inequality, social protection, social policy, gender discrimination

Надійшла до редакції 1.03.2016 р.